

ISSN 2709-4685

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference

CURRENT ISSUES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC RESEARCH

Orléans, France
19-20.04.2023

Scientific Collection
InterConf+

№ 32 (151)
April, 2023

OPEN ACCESS

ISSN 2709-4685

Scientific Collection «InterConf+»

№ 32(151)

April, 2023

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 7th International
Scientific and Practical Conference

CURRENT ISSUES AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC RESEARCH

ORLÉANS, FRANCE
April 19-20, 2023

ORLÉANS
2023

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf+»*, 32(151): with the Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research» (April 19-20, 2023; Orléans, France) by the SPC «InterConf». Epi, 2023. 783 p.

ISSN 2709-4685
DOI 10.51582/interconf.19-20.04.2023

EDITOR

Anna Svoboda
Doctoral student
University of Economics;
Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

COORDINATOR

Mariia Granko
Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center
«InterConf»; Ukraine
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (DSc in Medicine)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD
in Public Administration)
Lviv State University of
Internal Affairs; Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University;
Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University; Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa; Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw; Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology
Agency; Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna; Austria
mw6002832@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov;
Romania

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University;
Ukraine

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU); Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World
Languages; Republic of Uzbekistan;

Mariana Veresklia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal
Affairs; Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology
and Antropology),
Manchester School of Architecture; UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice;
Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University; Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney; Australia;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida; USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University;
Republic of Azerbaijan

Kamilə Əliağa qızı Əliyeva (DSc
in Biology)
Baku State University;
Republic of Azerbaijan

Please, cite as shown below:

1. Surname, N. & Surname, N. (2023). Title of an article. *Scientific Collection «InterConf+»*, 32(151), 21-27. https://doi.org/10.1080/interconf...

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the materials of the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

© 2023 Authors
© 2023 Epi
© 2023 SPC «InterConf»

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS

	Musayev A.E.	THE EFFECT OF INNOVATION ON ENTREPRENEURIAL ACTIVITIES: THE CASE OF AZERBAIJAN	10
	Nikitin I.A. Nochvai V.I.	TRENDS AND PRIORITIES IN DEVELOPMENT OF THE FIELD OF TECHNOLOGY TRANSFER	19

REGIONAL ECONOMY

	Mukanov A.	THE MAIN INDICATORS OF THE STATE PROGRAM «DIGITAL KAZAKHSTAN»	25
	Павлик В.П.	ОЦІНЮВАННЯ ЧИННИКІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРОСФЕРИ УКРАЇНИ	39

INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS

	Syvolap D.V. Yeremenko I. Zhuravel V.	JAPAN'S NEW NATIONAL SECURITY STRATEGY: A RECONSIDERATION OF REGIONAL AND GLOBAL SECURITY CONTEXT	55
	Мазуренко О.К. Гарбозюк К.Ю.	СТАТИСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ НАСЕЛЕННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ	69

MANAGEMENT

	Giguashvili G. Khorguashvili T. Makasarashvili T.	MECHANISMS FOR MANAGING CIRCULAR LABOR MIGRATION IN GEORGIA	77
	Гетьман О.О. Сільченко К.О.	КОМУНАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА: ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ ТА ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ	89

ACCOUNTING AND AUDITING

	Kulyk A.	METHODOLOGICAL ISSUES FOR VALUING WARTIME DAMAGES IN UKRAINE SUFFERED BY DOMESTIC ENTERPRISES DUE TO THE DESTRUCTION AND DAMAGE OF FIXED ASSETS	97

PEDAGOGY AND EDUCATION

	Arabaci Z. Omar Abedi Mbala	PERCEPTİONS AND ATTİDUTES OF STUDENTS TOWARDS ONLİNE LEARNİNG ENGLİSH İN KAZAKHSTAN	106

	Voronezhceva A.A. Chorna O.V.	SOCIAL AND PEDAGOGICAL APPROACH IN THE PROCESS OF FORMING THE FOREIGN STUDENTS COMPETENCE AT THE UNIVERSITY	117
	Анісімов М.В.	ЗАСТОСУВАННЯ КОЛЬОРОВОЇ ПАЛІТРИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ТЕХНІЧНИХ РИСУНКІВ, А НА ЇХ БАЗІ ЕЛЕКТРО- РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ АПАРАТУРИ	125
	Баяновська М.Р. Машкаринець-Бутко А.І.	ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ	132
	Бурко О.В. Барабаш С.М.	ІНТЕРЕС ДО ШВЕЦІЇ І НОРВЕГІЇ В ОЦІНЦІ ДОСЛІДНИКА М. ЗАЛІЗНЯКА ТА ЛІТЕРАТУРНИХ КРИТИКІВ: СТОРІНКАМИ АРХІВІВ	142
	Ван Ли	ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ	151
	Гут Н.В. Щербань І.Ю.	ОСОБЛИВОСТІ МОНІТОРИНГУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОПЕРЕДНЬОГО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ МІГРАНТІВ В КРАЇНАХ ЄС	158
	Ємельянова Т.В. Ярхо Т.О. Легейда А.В. Легейда Д.В.	АДАПТИВНИЙ РЕЗОНАНС ЯК НАПРАВЛЯЮЧА СКЛАДОВА МЕХАНІЗМІВ РОЗШИРЕННЯ КОГНІТИВНОГО ПРОСТОРУ ПАМ'ЯТІ У ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	165
	Зубалій А.О.	ІНТЕГРАЦІЯ ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ ТА ТЕАТРАЛЬНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	174
	Нікора А.О.	ОСОБЛИВОСТІ КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ	181
	Пізінцалі Л.В. Россомаха О.І. Александровська Н.І. Россомаха О.А. Рабоча Т.В. Малишкін О.В.	РОЛЬ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ ВИКЛАДАННЯ В ОНМУ ДИСЦИПЛІН: «ВЗАЄМОЗАМІННІСТЬ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ, ТЕХНІЧНІ ВИМІРЮВАННЯ», «МЕТРОЛОГІЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ, СИСТЕМИ ЯКОСТІ» В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	195
	Соколенко Л.О.	ДОСВІД НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВІ ОСНОВИ ШКІЛЬНОГО КУРСУ ГЕОМЕТРІЇ» МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МАТЕМАТИКА)	202
	Сулік О.А.	РОЗРОБКА УРОКУ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ «DEN ELTERN HELFEN» ДЛЯ УЧНІВ 7 КЛАСІВ (3 РІК ВИВЧЕННЯ)	217
	Чу Шуся	ИННОВАЦИОННЫЕ КОНЦЕПЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАНИИ	224

PHILOSOPHY AND COGNITION

	Omirbekova Z.	A NEW IMAGE OF A PERSON IN THE INFORMATION SOCIETY	230

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

UA	Бабаєв В.Ю. Бабаєва І.О.	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ	236

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

MD	Huşanu A. Boronin L.	PSIHOZE SIMPTOMATICE	242
UA	Spytska L.	FEATURES OF THE SELF-CONCEPT OF THE ELDERLY	252

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

AZ	Aliyev A.B. Akbarova P.G.	HUSEYN JAVID'S LANGUAGE AND DRAMATIK CRAFTSMANSHIP	258
UA	Алієва З.К.	ІМАГОЛОГІЯ В ЛІТЕРАТУРІ: НАЦІОНАЛЬНІ СТЕРЕОТИПИ ТА КОНСТРУЮВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	262
UA	Бугаєвська Ю.В.	КУЛЬТУРА ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ СФЕРИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	268
UA	Гаврилюк Н.І.	ПОЕЗІЯ ФРОНТОВИКІВ: ОБРАЗИ ВІЙНИ В ПОЕЗІЇ ЯРИНИ ЧОРНОГУЗ	274
UA	Копитіна А.С.	ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА ГРУПА «UKRAINE» У ФРАНКОМОВНОМУ ОНЛАЙН-ПОРТАЛІ JEUNEAFRIQUE	286

LITERARY STUDIES

UA	Yuhan N.	ABOUT THE GENRE SPECIFICITY OF THE PLAYS «GUESTS» («GÄSTE») BY OLIVER BUKOWSKI AND «THE UGLY ONE» («DER HÄSSLICHE») BY MARIUS VON MAYENBURG: FROM THE AUTHOR'S DEFINITION TO THE RECEPTION OF CRITICS AND VIEWERS	292
UA	Заза Ю.Я. Скаб Ю.В.	АРАБСЬКИЙ ФЕМІНІЗМ: ФОРМУВАННЯ, СУЧАСНІ НАПРЯМИ, ПРЕДСТАВНИКИ У ЛІТЕРАТУРНОМУ ПРОЦЕСІ	311

LAW AND INTERNATIONAL LAW

UA	Білецька І.В.	НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ГАРМОНІЗАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ АКТІВ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я. РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ	326

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

KZ	Auzhanova A.	IMPACT OF JADIDISM ON THE DEVELOPMENT OF PEOPLE'S CONSCIOUSNESS IN THE SECOND HALF OF XIX CENTURY ON THE TERRITORY OF MODERN KAZAKHSTAN	336

	Koshetar U.P. Lytvynska S.V. Shevchuk I.L.	ASPECTS OF UKRAINIAN TRADITIONAL CONSERVATISM	353
	Morozova A.	JEWISH SCHOLARS UNDER THE CHERNIHIV GOVERNOR IN THE SECOND HALF OF THE 19TH - AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY	365

ASTRONOMY, SPACE AND AVIATION

	Kybalnyy M. Prytula O. Izviekova K. Degtiarenko S.	NUMERICAL STUDY OF THE MAIN ROTOR HUB AND SWASHPLATE PARASITE DRAG ESTIMATION OF A MEDIUM TRANSPORT HELICOPTER	378

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

	Chrobak D. Kołodzieczak M. Kozlovska P. Krzemińska A. Miller T.	LEVERAGING RANDOM FOREST TECHNIQUES FOR ENHANCED MICROBIOLOGICAL ANALYSIS: A MACHINE LEARNING APPROACH TO INVESTIGATING MICROBIAL COMMUNITIES AND THEIR INTERACTIONS	386
	Miller T. Cembrowska-Lech D. Kisiel A. Kołodziejczak M. Krzemińska A. Jawor M. Lewita K. Kozlovska P. Mosiundz S.	ADVANCING WATER QUALITY MONITORING THROUGH ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS: PRESENT INSIGHTS AND FUTURE OPPORTUNITIES IN SCIENTIFIC EXPLORATION	399
	Боярчук О.Д.	ОСОБЛИВОСТІ НЕЙТРОФІЛІВ ПРИ ДВЗ-СИНДРОМІ	410

MEDICINE AND PHARMACY

	Akbarov A.N. Zakirova K.X. Ibragimov A.X.	DETERMINATION OF ALLERGIC REACTION TO DENTURE BASIS MATERIALS IN PATIENTS WITH BRONCHIAL ASTHMA	415
	Batrînac A. Chicu V.	TRATAMENTUL CONSERVATIV VERSUS CHICURGICAL AL CARDIOMIOPATIEI HIPERTROFICE	421
	Chirnicinîi M.O.	CHIRURGIA LAPAROSCOPICĂ A RINICHIULUI	430
	Gahramanov H.M. Zulfiyev G.G. Shahbazov J.H. Aghayev E.B.	OPTICAL COHERENCE TOMOGRAPHY-GUIDED INTRAVITREAL BEVACIZUMAB IN THE TREATMENT OF REFRACTORY PSEUDOPHAKIC CYSTOID MACULAR EDEMA - CASE STUDY	442
	Guțu I. Livi G.	PARTICULARITĂȚILE SINDROMULUI CORONARIAN ACUT LA PACIENȚII TINERI	452

Prisăcaru V.V.	PRINCIPII DE TRATAMENT A MIELOPATIILOR INFECȚIOASE	460
Scutelnic G. Gutu C.	INCONTINENCE OF URINE IN WOMEN. DIAGNOSIS AND TREATMENT	468
Scutelnic G. Gutu E.	URETHRAL STRICTURES. DIAGNOSIS AND TREATMENT	473
Tincovan I.V. Ursu S.	OSTEOSINTEZA MINIM INVAZIVĂ ÎN FRACTURILE DE HUMERUS	479
Turchin R.T. Mitcu-Donica C.R.	ANATOMY OF THE SPINAL NERVES	484
Акбаров А.Н. Хабилов Б.Н. Умарова Б.К.	ХРОНИЧЕСКАЯ ТОКСИЧНОСТЬ СИНТЕТИЧЕСКОГО ОСТЕОПЛАСТИЧЕСКОГО МАТЕРИАЛА «OSS.UZ»	489
Диннік В.О. Диннік О.О.	ОСОБЛИВОСТІ БІОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ МАТКИ ТА ЯЄЧНИКІВ У ДІВЧАТОК-ПІДЛІТКІВ З АНОМАЛЬНИМИ МАТКОВИМИ КРОВОТЕЧАМИ І РІЗНОЮ МАСОЮ ТІЛА	499
Присяжнюк Д.О. Олійник С.В. Ярних Т.Г. Пуль-Лузан В.В.	АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ КАШЛЮ	513
Тірон О.І. Вастьянов Р.С.	ДИСФУНКЦІОНАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ЕРИТРОЦИТІВ В ЯКОСТІ ОДНОГО З ПРОВІДНИХ ПАТОГЕНЕТИЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ТЕРМІЧНОГО УРАЖЕННЯ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ	519

ZOOLOGY AND VETERINARY MEDICINE

Заїка С.С. Комлик А.С. Сидоренко Б.С.	ГІСТОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АДЕНОКАРЦИНОМИ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ У СОБАК	534

GEOLOGY, MINERALOGY AND SOIL SCIENCE

Akbarova U.Z.G.	AGROECOLOGİCAL İMPORTANCE OF THE TEA PLANTATİON FERTALİZATİON ON THE ERODED SLOPES İN THE SOUTH-EASTERN PART OF LANKARAN	541
Бонішко О.С. Телегуз О.Г. Борис Я.Я.	РОЛЬ ОБМІННИХ КАТІОНІВ У СТАБІЛЬНОСТІ ОРГАНІЧНОЇ РЕЧОВИНИ ҐРУНТІВ В УРБАНОЗЕМІ М. ЛЬВОВА	549
Мачуліна С.О. Іванова А.В. Зайцева Л.Б. Гаврильцев В.Б.	СВІТОВІ РЕСУРСИ ВУГІЛЛЯ І ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ВУГЛЕНОСНИХ ФОРМАЦІЙ	558

NATURE MANAGEMENT, RESOURCE SAVING AND ECOLOGY

Wang Qingyuan	УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ НА ОСНОВЕ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ	576

ENERGETICS

	Salkhinashvili M. Giguashvili G.	NEW CHALLENGES OF THE GEORGIAN ENERGY SECTOR AND THEIR LEGAL REGULATION	583

PHYSICS AND MATHS

	Khanmamedova E.A.	ELECTRICAL CONDUCTIVITY PROPERTIES OF GRAPHENE OXIDE	594
	Khanmamedova E.A.	X-RAY ANALYSIS OF GRAPHENE BASED MATERIALS	599

AGROTECHNOLOGIES AND AGRICULTURAL INDUSTRY

	Novak L.L. Tretiakova S.O. Ilchenko (Skakun) V. Hrynivetska I.H.	MONITORING OF VARIETAL IMPACT OF TOXIC SUBSTANCES ACCUMULATION IN PEANUTS	604
	Rohalskyi S.V. Sichkar A.O. Koval R.V. Korniienko N.V.	THE INFLUENCE OF SOWING DATES AND PLANT STAND DENSITY ON GRAIN YIELD CORN PRODUCTIVITY	612

INFORMATION AND WEB TECHNOLOGIES

	Gardashova L. Jabrayilova S.M.	WEATHER FORECASTING USING BIG DATA	629
	Mammadova K.A. Abbasova A.M.	EMPIRICAL EXAMPLES BASED ON NEURO-FUZZY SYSTEMS	635
	Mammadova K.A. Aslanov R.J.	INSTALLATION OF INTEGRATED INTELLECTUAL INFORMATION SECURITY SYSTEMS IN OPEN CORPORATE NETWORKS – DDOS ATTACK	643
	Martynenko A.	METHODS AND MODELS OF ORGANIZATION AND PROCESSING OF DATA AND KNOWLEDGE IN AN INTELLIGENT DECISION SUPPORT SYSTEM FOR THE IDENTIFICATION OF CULTURAL VALUES	652
	Sytnyk L.	DEVELOPMENT OF MEDIA LITERACY OF TEACHERS: WORK EXPERIENCE	662
	Кіфоренко С.І. Бєлов В.М. Гонтар Т.М.	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗЕРВІВ ЗДОРОВ'Я ЯК ІДЕНТИФІКАТОР АДАПТАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ	669

ARCHITECTURE, CONSTRUCTION AND DESIGN

	Saikat Maiti Nuno Marques de Almeida	DISCUSSION OF PROCUREMENT METHODS IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY	678

Кобзан С.М. Поморцева О.Є. Штерндок Е.С.	АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ НА РИНКУ НЕРУХОМОСТІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	696

PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Pichurin V. Umerenko V. Dutko T.	THE FORMATION OF EMOTIONAL STABILITY OF STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION	705
Базилевич Н.О. Гордієнко О.І. Криволап О.В.	ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАНЯТЬ З ЧЕРЛІДИНГУ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ	713

MILITARY AFFAIRS AND NATIONAL SECURITY

Bondarenko O.G. Kravchenko S.O. Tkachenko M.D. Tkachenko K.M.	A METHODICAL APPROACH TO PREDICTION OF THE POSSIBLE SCALE OF AIR ADVERSARY ACTIONS ON THE BASIS OF DETERMINING THE SIZE OF THE NEEDED EQUIPMENT OF AIR ATTACK MEANS TO DEFECT THE MAIN OBJECTS OF UNITS AND MILITARY UNITS IN BATTLE	731
Бурцев В.В. Воронін В.В. Волювач С.А. Запара Д.М. Савельєв А.М. Новіченко С.В. Деменко М.П. Третяк В.Ф. Кривчун В.І. Довгалюк Д.С.	ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІМІТОВАНИХ СИГНАЛІВ У РЕЖИМАХ ПОШУКУ ЦІЛЕЙ В РЛС, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ТЕЛЕМЕТРИЧНИХ ЗАВДАНЬ	741
Зміївський Г.А. Пугач В.В. Чепурний В.П.	ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ФОРМ НАСТУПАЛЬНОГО МАНЕВНУ НА ПРИКЛАДІ ДОСВІДУ ХАРКІВСЬКОЇ НАСТУПАЛЬНОЇ ОПЕРАЦІЇ	761
Лук'янчук В.В. Ніколаєв І.М. Баличев С.В. Калугін Д.С. Пономарьов А.О. Петренко О.С. Коваль І.В. Долина М.П. Селезньов С.В. Фісун М.П. Трофіменко Ю.В.	ОПИСОВА МОДЕЛЬ ЗАДАЧІ ПРОГНОЗУВАННЯ СЦЕНАРІЇВ НАЛЬОТУ ЗАСОБІВ ПОВІТРЯНОГО НАПАДУ ПРИ МОДЕЛЮВАННІ ПРОТИПОВІТРЯНИХ БОЙОВИХ ДІЙ	767

Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research»

(April 19-20, 2023). Orléans, France

No 151

PEDAGOGY AND EDUCATION

DOI 10.51582/interconf.19-20.04.2023.016

Особливості моніторингу результатів попереднього навчання дітей мігрантів в країнах ЄС

Гут Наталя Василівна[1],

Щербань Ірина Юріївна[2]

[1] кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов;
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Україна

[2] кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов;
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; Україна

Анотація.
У статті окреслено основні виклики, з якими стикаються країни Європейського союзу, коли йдеться про інтеграцію дітей-мігрантів у систему формальної освіти, проаналізовано кращі практики проведення процедури оцінювання результатів попереднього навчання новоприбулих учнів. Вказано, що моніторинг освітньої траєкторії не є обов'язковим, не має уніфікованої процедури та може здійснюватися за допомогою різноманітних механізмів, але є важливим для забезпечення ефективної освітньої підтримки дітей мігрантів в освітніх установах приймаючих країн.

Ключові слова:
новоприбулі учні
результати попереднього навчання
механізми моніторингу освітньої траєкторії
країни ЄС
освітня підтримка
заклад формальної освіти

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research»

(April 19-20, 2023). Orléans, France

No 151

PEDAGOGY AND EDUCATION

Країни Європейського Союзу за останні кілька років зіткнулися з найбільшою кризою біженців з часів Другої світової війни. Зростання міграційних потоків змусило уряди приймаючих країн переглядати та удосконалювати вже усталені механізми вирішення конкретних проблем, в тому числі в галузі освіти, з якими стикається така категорія населення як мігранти. До того ж, лише 10 з 28 країн-членів ЄС відображають статус мігрантів в статистиці освіти, і ці дані різняться в межах ЄС через неоднорідність використовуваних показників та часових рамок, що застосовуються для аналізу. Інформація про дітей-біженців та мігрантів у дошкільній ланці та старших класах школи, наприклад, може не вказуватися, особливо якщо ці вікові групи не охоплюються національним законодавством про обов'язкову освіту [1, с. 3].

Право отримання освіти зазвичай гарантується законодавством країн ЄС, яке вимагає, щоб діти мігрантів були зараховані до закладів формальної освіти протягом трьох місяців (згідно із статтею 14(2) Директиви 2013/33/ЄС) з моменту прибуття в країну призначення. Однак, на практиці через бюрократичні процедури та пошук самими мігрантами відповідної школи цей період може бути набагато довшим. До того ж, для приймаючої сторони інколи практично неможливо прослідкувати попередню освітню траєкторію учня, особливо якщо до цього він міг змінити кілька шкіл у країні походження, потім навчатися в школі іншої країни ЄС, врешті-решт був зарахованим до освітньої установи в країні призначення.

Метою цієї статті є аналіз кращих практик моніторингу результатів попереднього навчання дітей мігрантів в країнах Європейського союзу та опис викликів і проблем, з якими стикаються системи освіти приймаючих країн, коли йдеться про розробку індивідуальних планів навчання для новоприбулих учнів.

Проблема зарахування результатів попереднього навчання привертає увагу політиків, освітян та науковців в усьому світі в контексті сучасного розуміння концепції освіти впродовж усього життя [2]. Визнання знань, здобутих учнями в інших закладах формальної освіти (як країни походження, так і країни призначення), трактується як «процес виявлення, документування, оцінки та сертифікації формальних та неформальних результатів навчання у порівнянні зі

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

стандартами, які визначають вимоги до освіченості учнів на різних рівнях освіти» [3, с. 13].

Така процедура пов'язана із вирішенням цілої низки викликів, навіть, якщо має задокументовані та затверджені кваліфікаційні рівні з чітко окресленими результатами навчання, як от в Європейській рамці кваліфікацій [4]. Відсутність уніфікованих механізмів забезпечення якості освіти чіткості та послідовності в (автоматичному) розпізнаванні кваліфікацій та результатів навчання за кордоном, інколи недостатній рівень прозорості та взаємної довіри, неоднорідність вимог для доступу до вищої освіти, відсутність бачення і згоди на визнання триваліших періодів навчання за кордоном тощо значно ускладнює процес визнання отриманих знань в межах ЄС [1; 3]. Аналіз літератури свідчить, що до всіх вищеозначених викликів додається низка інших проблем (наприклад, мовний бар'єр, відсутність відповідних інструментів для оцінювання тих навичок і компетенцій, які опираються на культурний контекст), коли йдеться про зарахування попередніх результатів навчання дітей мігрантів з країн, які не є членами ЄС.

По-перше, після прибуття в країну перебування сім'ї мігрантів часто не володіють мовою країни призначення, не розуміють своїх прав і обов'язків, а відтак їм бракує знань про особливості системи освіти та державну підтримку в цій сфері. Тут важливого значення набувають певні шляхи та механізми інформування таких сімей. Канали та зміст інформації можуть відрізнятися, але, як правило, державні установи забезпечують загальну інформацію на своєму веб-сайті, урядові агентства, що працюють з мігрантами, пропонують інформацію про систему освіти в безпосередньому спілкуванні з новоприбулими та місцеві органи влади беруть участь у розміщенні учнів у школі, пропонують матеріальну допомогу тощо. Наприклад, в Португалії залежно від місцезнаходження родини мігранта, установою, яка надає таку інформацію, може бути Міністерство освіти, консульство, асоціації мігрантів, або ж один із трьох Національних центрів інтеграції мігрантів (CNAIMs), або місцеві Центри підтримки мігрантів (CLAIMs). Крім того, такі сім'ї отримують доступ до інформації, зателефонувавши на лінію підтримки мігрантів, відвідавши сайт Вищої комісії з питань міграції [5], або ж

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

можуть скористатися консультацією наставника (ментора) у межах ініціативи, запровадженої в Португалії для новоприбулих мігрантів [6]. Дослідження Європейської Комісії [2; 7] акцентують увагу на тому, що процес інформаційної підтримки ефективний тоді, коли консультування новоприбулих сімей відбувається централізовано, на регіональному рівні, коли існує мережа служб підтримки, які можуть надати додаткові пояснення, а також якщо інформація доступна різними мовами.

По-друге, мігранти стикаються із проблемою відсутності документації з місця попереднього навчання, оскільки вони (особливо біженці) часто не в змозі забезпечити сертифікати, виписки тощо, які б засвідчували рівень знань та навичок їхніх дітей. Зважаючи на те, що всі діти шкільного віку (який також різниться у різних країнах) повинні отримувати освіту, новоприбулих учнів так чи інакше інтегрують в системи формальної освіти, а їх компетенції на цьому етапі та результати попереднього навчання оцінюються по-різному, і не завжди таке оцінювання дозволяє забезпечити найкращі освітні можливості та безперервність навчання для таких учнів [3, с. 45].

Деякі країни (Бельгія, Нідерланди, Франція, Люксембург) послуговуються задокументованими процедурами процесу реєстрації учнів. Такі офіційні документи описують етапи зарахування новоприбулої дитини до певного класу та до певної школи, визначають тип документів, необхідних для зарахування, процес вибору школи (на вибір батьків, чи за територіальним принципом тощо) та особливості здійснення оцінки результатів попереднього навчання дітей. Однак, в більшості приймаючих країн існують лише загальні вказівки, а зарахування таких учнів відбувається на розсуд керівників навчальних закладів та педагогічного колективу. Лише інколи в таких документах прописана важливість попереднього навчання для інтеграції та соціалізації дитини, а відтак, переважно вік стає тим ключовим фактором, який дозволяє зарахувати новоприбулого учня до певного класу.

Школи ЄС прагнуть з одного боку забезпечити розвиток у новоприбулих дітей необхідного рівня володіння мовою навчання, а з іншого – сприяти безперервності навчання, опираючись на отримані дітьми знання та компетенції. Однак, недостатня підготовка вчителів до роботи в багатокультурному

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

PEDAGOGY AND EDUCATION

середовищі, недосконалі практики, що застосовуються для оцінки раніше отриманих знань, обмежене знання учнем мови країни призначення призводить до ситуації, коли діти отримують оцінки, які применшують їхні когнітивні здібності. Саме тому оцінювання результатів попереднього навчання є надзвичайно важливим, особливо, коли враховувати той факт, що існують досить суттєві відмінності у вимогах до знань з певного предмету на одному і тому ж рівні освіти, але в різних державах.

Процедура оцінювання сприяє кращому плануванню освітнього процесу та подальшому навчанню дітей-мігрантів, якщо вона проведена командою добре підготовлених професіоналів (за участю вчителів-предметників, соціальних і медичних працівників, психологів тощо), а також якщо здійснюється спостереження за можливостями та здібностями учнів протягом певного часового проміжку, що дозволяє нівелювати такі негативні фактори в оцінюванні, як пригнічений емоційний стан, недостатній рівень володіння мовою країни призначення тощо.

Хоча зміст і сама процедура моніторингу дуже різняться у кожній з країн-членів ЄС, в основному, визнання результатів попереднього навчання зводиться лише до визначення рівня володіння мовою країни перебування. Однак, існують і кращі практики, коли до уваги береться рівень володіння іншими іноземними мовами, в тому числі й рідною мовою (Естонія та Норвегія), знання з інших предметів (Франція, Іспанія, Болгарія). В деяких школах Португалії, наприклад, до процедури оцінювання додається моніторинг м'яких навичок, якими володіє дитина (уміння спілкуватися, співпереживати собі й іншим, керувати власними емоціями тощо). Тобто, моніторинг є ефективним, якщо приділяється увага не лише знанням та компетенціям з певних предметів, а й враховується всебічний розвиток дитини (її здібності, таланти). Результати такого оцінювання можуть стати частиною індивідуального портфоліо дитини – паперової або електронної папки, яка містить усю відповідну академічну та особисту інформацію дитини, та може використовуватися для відстеження прогресу протягом більш тривалого періоду, даними з якої можуть послуговуватися різні професіонали, що працюють з дитиною (як от у деяких школах у Франції, Німеччини, Ірландії, Нідерландів

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

та Норвегії).

Хоча результати такого оцінювання можуть використовуватися для різних цілей, в ідеалі, вони інформують вчителів та інших співробітників закладу освіти про сильні сторони дитини та допомагають їм обрати найкращу освітню програму для новоприбулої дитини. Крім того, залучення дітей мігрантів у навчально-виховний процес вимагає переосмислення старих підходів та вироблення нових стратегій, які слід взяти за основу не лише на рівні окремої школи, а й на рівні всієї системи освіти. Тому чим більш всебічна процедура оцінювання, чим з більшою кількістю різноманітних методів вона проводиться (тести, інтерв'ю, спостереження, ігри та ігрова терапія), тим вдалішою буде навчальна програма і додаткові курси підтримки для дитини.

Отже, збільшення потоків мігрантів до країн Європейського союзу вимагає від органів освіти країн-членів інвестувати у розвиток комплексної системи моніторингу попереднього навчання, щоб забезпечити безперервність формальної освіти для дітей мігрантів. Інформаційна підтримка новоприбулих сімей є ефективним механізмом, який з одного боку, пришвидшує інтеграцію дитини в заклад формальної освіти, а з іншого – ознайомлює з процедурою оцінювання результатів попереднього навчання (якщо таке відбувається). Дослідження вказують на те, що ефективна підтримка можлива лише за умови врахування попереднього освітнього досвіду новоприбулої дитини. Принципи такого моніторингу різняться у межах кожної країни ЄС, часто не зазначаються в офіційних документах (Бельгія, Угорщина, Нідерланди), частково визначаються органами влади найвищого рівня (Франція, Люксембург) чи є відповідальністю шкільних комітетів (Бельгія, Фінляндія). Як правило, при зарахуванні дитини до певного класу до уваги береться вік дитини, шкільна документація з попереднього місця навчання, а також рівень володіння мовою країни призначення. Однак, школи приймаючих країн мають бути готовими зіткнутися з новими викликами, постійно контролювати ефективність діючих механізмів і практик, щоб забезпечити належні умови та підтримку для дітей мігрантів.

References:

[1] European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). Current Migration Situation in the EU: Education. Luxembourg: Publications Office,

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

PEDAGOGY AND EDUCATION

2017. 27 p.
[2] European Commission. Proposal for a Council Recommendation on key competences for lifelong learning. Commission Staff Working Document. Accompanying the document SWD (2018) 14 final). Brussels: European Commission, 2018. 18 p.
[3] SIRIUS Watch 2019. Mapping prior learning of newly arrived migrant pupils in Europe / Loes van der Graaf, Orestas Strauka, Eszter Szonyi, Hanna Siarova. Brussels, Belgium, 2019. 55 p.
[4] European Commission. The European Qualifications Framework: supporting learning, work and cross border mobility. 10th Anniversary. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. 31 p.
[5] Alto Comissariado para as Migrações. URL: https://www.acm.gov.pt/inicio
[6] Programa Mentores para Migrantes. URL: https://www.acm.gov.pt/-/programa-mentores-para-migrantes
[7] European Commission. Education and Training Monitor 2018. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. 113 p.

This work is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).